

МЕЖДУНАРОДНА КОНВЕНЦИЯ за търсене и спасяване по море, 1979

Ратифицирана със закон, приет от 38-о Народно събрание на 12.05.1999 г. - ДВ, бр. 47 от 21.05.1999 г. Издадена от Министерството на транспорта, обн., ДВ, бр. 75 от 24.08.1999 г., в сила от 7.08.1999 г., изм., бр. 61 от 26.07.2005 г., в сила от 1.01.2000 г., изм. и доп., бр. 79 от 21.09.2021 г., в сила от 1.07.2006 г.

Страните по конвенцията,

като отбелязаха голямото значение, отдадено в редица конвенции на оказването на помощ на хора, изпаднали в бедствено положение по море, и на предприемането на надлежни и ефикасни мерки за наблюдение на корабите от брега и организирането на операции за търсене и спасяване от всяка крайбрежна държава,

като разгледаха Препоръка 40, приета от Международната конференция за защита на човешкия живот на море, 1960, която признава необходимостта от координирането на дейностите на редица междуправителствени организации по осигуряване безопасността по море и във въздушното пространство над него,

в желанието си да развият и поощряват тези дейности чрез създаване на международен план за търсене и спасяване по море, който да отговаря на потребностите на морския трафик в дейността по спасяване на хора, изпаднали в бедствено положение по море,

и в стремежа си да поощряват сътрудничеството между организациите за търсене и спасяване по целия свят и между участниците в операции за търсене и спасяване по море, се споразумяха за следното:

Член I

Общи задължения по конвенцията

Страните се задължават да предприемат всички законодателни или други подходящи мерки, необходими за изпълнението на конвенцията и нейното приложение, което е неразделна част от конвенцията. Освен ако специално не е предвидено друго, всяко позоваване на конвенцията означава едновременно позоваване и на приложението ѝ.

Член II

Други международни договори и тълкувания

(1) Нищо в тази конвенция няма да попречи на кодификацията и развитието на морското право на Конференцията по морско право на Организацията на обединените нации, свикана в съответствие с Резолюция 2750 (XXV) на Общото събрание на Организацията на обединените нации, нито на настоящи или бъдещи претенции и правни позиции, на която и да е държава по въпросите на морското право и относно характера и пределите на юрисдикцията на крайбрежната държава и на държавата на флага (знамето).

(2) Нито една от разпоредбите на тази конвенция няма да се тълкува в ущърб на задълженията или правата на корабите, предвидени в други международни актове.

Член III

Изменения

(1) В тази конвенция могат да бъдат внасяни изменения чрез всяка една от

процедурите, предвидени в точки (2) или (3),

(2) Изменения след разглеждане в Международната морска организация (наименувана "организация"):

a. всяко изменение, предложено от дадена страна и предадено на генералния секретар на организацията (наименуван "генерален секретар"), или всяко изменение, чието внасяне генералният секретар счете за необходимо вследствие внасяне на изменения в съответстваща разпоредба на приложение 12 на Конвенцията за международната гражданска авиация, ще се разпраща до всички членове на организацията и до всички страни не по-малко от шест месеца преди разглеждането му от Комитета по морска безопасност при организацията;

b. страните, независимо дали са членове на организацията или не, имат право на участие в работата на Комитета по морска безопасност при разглеждане и одобрение на измененията;

c. измененията се одобряват с мнозинство две трети от страните, присъствали и гласували в Комитета за морска безопасност, при условие че по време на приемане на изменението присъстват поне една трета от страните;

d. измененията, приети в съответствие с точка (c), се изпращат от генералния секретар до всички страни за приемане;

e. изменението на член от конвенцията или на т. 2.1.4, 2.1.5, 2.1.7, 2.1.10, 3.1.2 или 3.1.3 от приложението се счита за прието в деня, в който генералният секретар получи документ за неговото приемане от две трети от страните;

f. изменение на приложението, но не и на т. 2.1.4, 2.1.5, 2.1.7, 2.1.10, 3.1.2 или 3.1.3 се счита за прието след изтичане на една година от датата, на която то е било изпратено на страните за приемане. Ако в течение на указания срок повече от една трета страни заявят на генералния секретар, че възразяват против това изменение, то се счита за неприето;

g. изменение на член от конвенцията или на т. 2.1.4, 2.1.5, 2.1.7, 2.1.10, 3.1.2 или 3.1.3 на приложението влиза в сила:

(i) за тези страни, които са го приели след изтичане на шест месеца от деня, в който то се счита за прието;

(ii) за тези страни, които са го приели след изпълнение на условията, упоменати в подточка (e), и преди влизането в сила на изменението, към датата на влизане на изменението в сила;

(iii) за тези страни, които са го приели след датата на влизане в сила на изменението, след изтичане на 30 дни от датата на предаване на съхранение на документа за неговото приемане;

h. изменение на приложението, но не и на т. 2.1.4, 2.1.5, 2.1.7, 2.1.10, 3.1.3 и 3.1.2 влиза в сила за всички страни с изключение на онези, които са направили заявление съгласно подточка (f) за това, че те възразяват против такова изменение и не оттеглят това заявление след изтичане на шест месеца от тази дата, в която то се счита за прието. Обаче до установената дата на влизане в сила на изменението всяка страна може да уведоми генералния секретар за това, че тя освобождава себе си от задължението да изпълнява изискванията на такова изменение в течение на срок, непревишаващ една година, начиная от деня на влизането му в сила, или за по-продължителен срок, който може да бъде установен с мнозинство от две трети на страните, присъстващи и гласуващи в Комитета по морска безопасност по време на приемане на изменението.

(3) Изменение чрез свикване на конференция:

a. по молба на страна, поддържана поне от една трета от страните, организацията

свиква конференция на страните за разглеждане изменението на конвенцията. Предложените изменения се изпращат от генералния секретар до всички страни не по-късно от шест месеца до тяхното разглеждане на конференцията;

b. измененията се одобряват на такава конференция с мнозинство от две трети присъстващи и гласували страни при условие, че по време на приемане на измененията присъстват не по-малко от една трета от страните. По такъв начин изменения се изпращат от генералния секретар на всички страни за приемане;

c. ако конференцията не приеме друго решение, изменението се счита за прието и влиза в сила в съответствие с реда, конкретно посочен в подточките (e), (f), (g) и (h) на точка (2), при това позоваването на подточка (h) на точка (2) на Комитета по морска безопасност, разширена съгласно подточка (b) на точка (2), означава позоваване на конференцията.

(4) Всяко заявяване за приемане на изменение или на възражения против него или всяко уведомяване, направено съгласно подточка (h) на точка (2), се представя в писмен вид пред генералния секретар, който уведомява всички страни за всяко такова представяне и за датата на неговото получаване.

(5) Генералният секретар уведомява държавите за влизащите в сила изменения, за датата на влизане в сила на всяко изменение.

Член IV

Подписване, ратификация, приемане, утвърждаване и присъединяване

(1) Конвенцията е открита за подписване в седалището на организацията от 1 ноември 1979 г. до 31 октомври 1980 г. и след тази дата остава открита за присъединяване. Държавите могат да станат страни на конвенцията чрез:

a. подписване без уговорки за ратификация, приемане или утвърждаване;

b. подписване с уговорка за ратификация, приемане или утвърждаване, с последваща ратификация, приемане или утвърждаване;

c. присъединяване.

(2) Ратифициране, приемане, утвърждаване или присъединяване се осъществяват чрез депозиране на съответен документ на генералния секретар.

(3) Генералният секретар уведомява държавите за всяко подписване или депозиране на документа за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване и за датата на депозиране.

Член V

Влизане в сила

(1) Конвенцията влиза в сила след изтичане на 12 месеца от датата, на която 15 държави станат нейни страни в съответствие с чл. IV.

(2) Конвенцията влиза в сила за държавите, които я ратифицират, приемат, утвърдят или се присъединят към нея в съответствие с чл. IV, след изпълнение на условието, предписано в точка (1), но преди влизането ѝ в сила, на датата на влизането ѝ в сила.

(3) За държавите, които ратифицират, приемат, утвърдят конвенцията или се присъединяват към нея след датата на влизането ѝ в сила, конвенцията влиза в сила 30 дни от датата на предаване на документа в съответствие с чл. IV.

(4) Всеки документ за ратификация, приемане, утвърждаване, или присъединяване, депозиран след датата на влизане в сила на което и да е изменение към тази конвенция в съответствие с чл. III, се отнася към конвенцията заедно с това изменение и конвенцията с

изменението влиза в сила за държавата, предала такъв документ, след изтичането на 30 дни от датата на неговото депозиране.

(5) Генералният секретар уведомява държавите за датата на влизане в сила на конвенцията.

Член VI

Денонсиране

(1) Конвенцията може да бъде денонсирана от всяка страна по всяко време след изтичане на пет години от датата на влизане на конвенцията в сила за тази страна.

(2) Денонсирането се осъществява чрез предаване на документ за денонсиране на генералния секретар, който уведомява държавите за всеки получен документ за денонсиране и за датата на получаването му, а също така за датата на влизане в сила на такова денонсиране.

(3) Денонсацията влиза в сила след изтичането на една година от датата, в която генералният секретар получи документа за денонсация, или след изтичане на по-голям срок, указан в този документ.

Член VII

Депозиране и регистрация

(1) Конвенцията се депозира при генералния секретар, който изпраща заверени копия на държавите.

(2) Веднага след влизането на конвенцията в сила генералният секретар предава текста ѝ на генералния секретар на Организацията на обединените нации за регистрация и публикуване в съответствие с чл. 102 от Устава на Организацията на обединените нации.

Член VIII

Езици

Конвенцията е съставена в единичен екземпляр на китайски, английски, френски, руски и испански език, при това всички текстове са еднакво автентични. Официални преводи на арабски, немски и италиански език ще бъдат подготвени и депозираны за съхранение заедно с подписания оригинал.

Съставена в Хамбург на двадесет и седми април, хиляда деветстотин седемдесет и девета година.

В удостоверение на това долуподписаните, надлежно упълномощени от своите правителства, подписаха тази конвенция.

Приложение 1

(Изм. - ДВ, бр. 61 от 2005 г.,
в сила от 1.01.2000 г.,
изм. и доп., бр. 79 от 2021 г.,
в сила от 1.07.2006 г.)

Глава 1

(Изм. - ДВ, бр. 61 от 2005 г.)

Термини и определения

1.1. Използването на изявително наклонение (трябва да) в приложението показва, че се отнася за разпоредби, еднаквото прилагане на които от всички страни е задължително в интерес на защитата на човешкия живот по море.

1.2. Използването на условно наклонение (следва да) в приложението

показва, че се отнася за разпоредби, еднаквото прилагане на които от всички страни се препоръчва в интерес на защитата на човешкия живот по море.

1.3. Изредените по-долу термини се използват в приложението със следното съдържание:

- 1) "Търсене". Операция, обикновено координирана от спасително-координационен център или спасителен подцентър, при използване на наличния персонал и средства за откриване местонахождението на хора, търпящи бедствие.
- 2) "Спасяване". Операция по откриване на хора, търпящи бедствие, оказване на първа медицинска помощ или други грижи и отвеждането им на безопасно място.
- 3) "Търсене и спасяване". Осъществяване в случай на бедствие на наблюдение, комуникация, координация и операции по търсене и спасяване, включително осигуряване на здравни консултации, първа медицинска помощ или евакуиране, чрез използване на обществени и частни ресурси, в това число въздухоплавателни средства, кораби и други плавателни съдове и инсталации.
- 4) "Район за търсене и спасяване". Район с определени размери, свързан със спасително-координационен център, в който се осигурява търсене и спасяване.
- 5) "Спасително-координационен център". Орган, отговорен за организацията на ефективно търсене и спасяване и за координиране на провежданите операции по търсене и спасяване в района за търсене и спасяване.
- 6) "Спасителен подцентър". Орган, подчинен на спасително-координационния център и създаден в негова помощ по силата на специални разпоредби на отговорните органи.
- 7) "Средства за търсене и спасяване". Всички мобилни ресурси, включително предназначените единици за търсене и спасяване, използвани за провеждане на операции по търсене и спасяване.
- 8) "Единица за търсене и спасяване". Единица, окомплектована с обучен персонал и снабдена с оборудване, пригодени за бързо провеждане на операции по търсене и спасяване.
- 9) "Оповестителен пост". Всяко средство, изпълняващо посреднически функции между лицето, докладващо за инцидента, и спасително-координационния център или спасителния подцентър.
- 10) "Авариен стадий". Общ термин, означаващ в зависимост от случая стадий на неопределеност, тревога или бедствие.
- 11) "Стадий на неопределеност". Обстановка, при която съществува неопределеност за безопасността на човек, кораб или друг плавателен съд.
- 12) "Стадий на тревога". Обстановка, при която съществува опасност за човек, кораб или друг плавателен съд.
- 13) "Стадий на бедствие". Обстановка, при която съществува обоснована увереност, че човек, кораб или друг плавателен съд са изложени на сериозна и непосредствена опасност и се нуждаят от незабавна помощ.
- 14) "Командир на мястото на действие". Лице, назначено за координиране на операциите по търсене и спасяване в границите на определена зона.
- 15) "Генерален секретар". Генералният секретар на Международната морска организация.

(Изм. - ДВ, бр. 61 от 2005 г., доп., бр. 79 от 2021 г., в сила от 1.07.2006 г.)

Организация и координация

2.1. Мероприятия за осигуряване и координиране на операциите по търсене и спасяване

2.1.1. (Доп. – ДВ, бр. 79 от 2021 г., в сила от 1.07.2006 г.) Страните трябва, ако имат възможност, самостоятелно или при сътрудничество с други държави и съответно с Организацията да участват в провежданите операции по търсене и спасяване с цел оказване помощ на всяко лице, търпящо бедствие в морето. При получаване на съобщение, че лице търпи или вероятно търпи бедствие на море, отговорните власти на тази страна трябва да предприемат незабавно мерки за оказване на всякаква необходима помощ. Понятието за лице, търпящо бедствие в морето, включва и лица, нуждаещи се от помощ, които са намерили убежище на брега на отдалечено място в океанска зона, недостъпно за всяко спасително съоръжение, различно от предвиденото в Приложението.

2.1.2. Страните трябва самостоятелно или, ако е уместно, при сътрудничество с други държави да установят следните основни елементи на организацията по търсене и спасяване:

- 1) законова рамка;
- 2) назначаване на отговорен орган;
- 3) организиране на наличните ресурси;
- 4) средства за връзка;
- 5) функции по координиране и управление на операциите; и
- 6) процеси, свързани с подобряване организацията по търсене и спасяване, включително планиране, сътрудничество на национално и международно ниво и тренировки.

Страните трябва, доколкото е практически възможно, да следват съответните минимални стандарти и насоки, разработени от Организацията.

2.1.3. С цел подпомагане осигуряването на подходяща брегово базирана комуникационна инфраструктура, ефективни канали за оповестяване при бедствие и надлежно координиране на операциите за ефективно организиране на търсенето и спасяването страните трябва или самостоятелно, или при сътрудничество с други държави да установят райони за търсене и спасяване в рамките на всяка морска зона съгласно точки 2.1.4 и 2.1.5. Тези райони трябва, доколкото е практически възможно, да не се припокриват, а да бъдат граничещи.

2.1.4. Всеки район за търсене и спасяване трябва да се установява със съглашение между съответните страни. Генералният секретар трябва да бъде уведомяван за такова съглашение.

2.1.5. В случай на непостигане на съгласие между съответните страни за точните граници на района за търсене и спасяване тези страни трябва да предприемат всички възможни усилия за достигане на съгласие за съответни мерки, според които в такава зона се осигурява равностойна обща координация за търсене и спасяване. Генералният секретар трябва да се уведомява за такива мерки.

2.1.6. Съглашението за районите или мерките, упоменато в точки 2.1.4 и 2.1.5, трябва да бъде документирано от съответните страни или да се съдържа в писмени планове, приети от страните.

2.1.7. Разграничаването на районите за търсене и спасяване няма

отношение към определянето на каквито и да са граници между държавите и не трябва да им нанася ущърб.

2.1.8. При установяването на райони за морско търсене и спасяване чрез съглашение в съответствие с точка 2.1.4 или чрез постигане на съгласие за съответните мерки съгласно точка 2.1.5 страните следва, където е приложимо, да търсят съгласуваност на тяхната организация за морско и въздушно търсене и спасяване.

2.1.9. Страните, поели отговорността да осигурят търсене и спасяване за определена зона, трябва да използват единиците за търсене и спасяване и други налични средства за оказване помощ на лице, което търпи или вероятно търпи бедствие в морето.

2.1.10. Страните трябва да осигуряват оказването на помощ на всяко лице, търпящо бедствие в морето. Те трябва да осигуряват това независимо от националната принадлежност или статуса на такова лице или обстоятелства, при които то е било открито.

2.1.11. Страните трябва да изпращат на Генералния секретар информация за своята организация за търсене и спасяване, включително сведения за:

- 1) националния орган за морско търсене и спасяване;
- 2) местонахождението на създадените спасително-координационни центрове или други центрове, осъществяващи координиране при търсене и спасяване, за района или районите за търсене и спасяване и комуникациите в тях;
- 3) границите на своя район или райони за търсене и спасяване и покритието, осъществявано от брегово базираните им средства за комуникация при бедствие и безопасност; и
- 4) основните видове налични единици за търсене и спасяване.

От първостепенно значение е страните да актуализират предоставената информация във връзка с всички значими изменения. Генералният секретар трябва да предава на всички страни получената информация.

2.1.12. Генералният секретар трябва да уведомява всички страни за съглашенията и мерките, упоменати в точки 2.1.4 и 2.1.5.

2.2. Развитие на национална организация за търсене и спасяване

2.2.1. Страните трябва да разработят надлежни национални процедури за цялостно развитие, координиране и подобряване организацията за търсене и спасяване.

2.2.2. С цел поддържане на ефективни операции по търсене и спасяване страните трябва:

- 1) да осигурят координирано използване на наличните средства; и
- 2) да установят тясно сътрудничество между служби и организации, които могат да съдействат за подобряване организацията за търсене и спасяване в области като операции, планиране, тренировки, учения и проучване и развитие.

2.3. Създаване на спасително-координационни центрове и спасителни подцентрове

2.3.1. За осигуряване изискванията на точка 2.2 страните трябва самостоятелно или при сътрудничество с други държави да създават спасително-координационни центрове за търсене и спасяване и по свое усмотрение спасителни подцентрове.

2.3.2. Всеки спасително-координационен център и спасителен подцентър,

създаден в съответствие с точка 2.3.1, трябва да може да получава сигнал за бедствие, подаден от неговия район за търсене и спасяване. Всеки такъв център също така трябва да установява връзка с хората, търпящи бедствие, със средствата за търсене и спасяване и с други спасително-координационни центрове или спасителни подцентрове.

2.3.3. Всеки спасително-координационен център трябва да бъде с 24-часов режим на работа, постоянно окомплектован с обучен персонал, владеещ английски език за целите на работата.

2.4. Координация на действията с въздухоплавателните служби

2.4.1. Страните трябва да осигуряват, доколкото е практически възможно, тясна координация между морските и въздухоплавателните служби с цел провеждане на най-действено и ефективно търсене и спасяване в своите райони за търсене и спасяване и въздушното пространство над тях.

2.4.2. Всяка страна, когато това е практически осъществимо, следва да обединява спасително-координационните центрове и спасителните подцентрове за морски и въздушни нужди.

2.4.3. Когато се създават отделни морски и въздушни спасително-координационни центрове или спасителни подцентрове за обслужване на един и същ район, съответната страна трябва да осигури възможно най-тясна координация на действията на тези центрове и подцентрове.

2.4.4. Страните, доколкото това е практически осъществимо, трябва да осигуряват използването на единиците за търсене и спасяване на морските и въздушните служби чрез общи процедури.

2.5. Назначаване на средства за търсене и спасяване

Страните трябва да определят всички средства, които могат да участват в операциите по търсене и спасяване, като могат да назначават подходящи средства в качеството на единици за търсене и спасяване.

2.6. Оборудване на единиците за търсене и спасяване

2.6.1. Всяка единица за търсене и спасяване трябва да бъде оборудвана със съответстващи на задачите ѝ средства.

2.6.2. Общият характер на аварийното оборудване, съдържащо се в контейнерите или пакетите, предназначени за пускане към оцелелите живи хора, следва да бъде обозначено с маркировка съгласно международните стандарти на Организацията.

Глава 3

(Изм. - ДВ, бр. 61 от 2005 г., изм. и доп., бр. 79 от 2021 г., в сила от 1.07.2006 г.)

Сътрудничество между държавите

3.1. Сътрудничество между държавите

3.1.1. Страните трябва да координират работата на своите организации за търсене и спасяване и при необходимост следва също така да координират своите операции по търсене и спасяване с тези на съседните държави.

3.1.2. Ако друго не е уговорено между заинтересуваните държави, страните следва да разрешават при условие, че се спазват националните закони и правила незабавно влизане в своето териториално море или на своята територия, или пък във въздушното пространство над тях на спасителна единица на други страни единствено с цел

търсене

мястото на морски произшествия и за спасяване на хора, оцелели след такива

произшествия.

В такива случаи операциите за търсене и спасяване трябва да се координират, доколкото

това е практически осъществимо, от съответния спасително-координационен център на

страната, разрешила влизането, или от друг орган, посочен от тази страна.

3.1.3. Ако друго не е уговорено между заинтересуваните държави, органите на страната,

която иска спасителните ѝ единици да бъдат допуснати в териториалното море или на територията, или пък във въздушното пространство над тях на друга страна изключително

с цел търсене мястото на морски произшествия и спасяване на хора, оцелели след такива

произшествия, трябва да предават молба с уточнени пълни сведения за заплануваната мисия и необходимостта от нея до спасително-координационен център на тази друга страна

или на друг орган, назначен от тази страна.

3.1.4. Отговорните органи на страните трябва:

- 1) да потвърдят незабавно получаването на такава молба; и
- 2) да посочат възможно в най-кратък срок условията, ако има такива, при които може да бъде предприета планираната мисия.

3.1.5. Страните следва да се споразумяват със съседните държави за условията за допускане на свои единици за търсене и спасяване в териториалното море или на територията на всяка една от тях или във въздушното им пространство. В тези съглашения следва да се предвиждат указания, спомагащи бързото допускане на такива единици при минимални формалности.

3.1.6. Всяка страна следва да упълномощи своите спасително-координационни центрове:

- 1) да искат от други спасително-координационни центрове всякаква налагаща се помощ, включително кораби, въздухоплавателни средства, персонал или оборудване;
- 2) да дават разрешение за влизане в своето териториално море или на територията си или пък във въздушното пространство над тях на такива кораби, въздухоплавателни средства, персонал или оборудване;
- 3) (изм. – ДВ, бр. 79 от 2021 г., в сила от 1.07.2006 г.) да предприемат пред съответните митнически, емиграционни, здравни и други власти необходимите мерки за ускоряване на влизането; и
- 4) (нова – ДВ, бр. 79 от 2021 г., в сила от 1.07.2006 г.) да създадат необходимите договорености в сътрудничество с други спасителни координационни центрове, за да идентифицират най-подходящото място (места) за слизане на лица, търпящи бедствие в морето.

3.1.7. Спасително-координационните центрове на всяка страна трябва да оказват помощ на други спасително-координационни центрове по тяхна молба, включително помощ с кораби, въздухоплавателни средства, персонал или оборудване.

3.1.8. Страните следва при необходимост да встъпват в съглашения с

други държави с цел засилване на сътрудничеството и координиране на действията при търсене и спасяване. Страните трябва да упълномощат своя отговорен орган за изготвяне на планове за управление на операциите и вземане на мерки при търсене и спасяване и координиране на действията с отговорните органи на други държави.

3.1.9. (Нов – ДВ, бр. 79 от 2021 г., в сила от 1.07.2006 г.) Страните координират и си сътрудничат, за да гарантират, че капитаните на кораби, които оказват помощ чрез качване на лица, търпящи бедствие в морето, са освободени от задълженията си с минимално по-нататъшно отклонение от планираното пътуване на корабите, при условие че освобождаването на капитана на кораба от тези задължения не застрашава допълнително безопасността на живота в морето. Страната, отговорна за района за търсене и спасяване, в който се оказва такава помощ, носи основна отговорност за осигуряване на такава координация и сътрудничество, така че оцелелите да слизат от спасителния кораб и да се транспортират до безопасно място, като се вземат предвид конкретните обстоятелства по случая и насоките, разработени от организацията. В тези случаи съответните страни организират такава слизане да се извърши възможно най-скоро, доколкото е практически осъществимо.

Глава 4

(Изм. - ДВ, бр. 61 от 2005 г., доп., бр. 79 от 2021 г., в сила от 1.07.2006 г.)

Процедури за експлоатация

4.1. Подготвителни мероприятия

4.1.1. Всеки спасително-координационен център и спасителен подцентър трябва да разполага с актуална информация, по-специално относно съоръжения за търсене и спасяване и налични комуникационни средства във връзка с операциите по търсене и спасяване в своя район.

4.1.2. Всеки спасително-координационен център и спасителен подцентър следва да има възможност свободно да ползва информация, отнасяща се до местоположението, курса и скоростта на корабите, намиращи се в тяхната зона, които могат да окажат помощ на лица, кораби или други плавателни средства, търпящи бедствие по море. Такава информация трябва да се намира или в спасително-координационния център, или трябва да бъде леснодостъпна в случай на необходимост.

4.1.3. Всеки спасително-координационен център и спасителен подцентър трябва да има подробни оперативни планове по провеждането на операциите по търсене и спасяване. Когато е уместно, тези планове се разработват съвместно с представителите на онези, които могат да окажат съдействие при предоставянето на услуги по търсене и спасяване или да имат полза от тях.

4.1.4. Спасително-координационните центрове трябва да бъдат държани в течение със състоянието на готовност на единиците по търсене и спасяване.

4.2. Информация относно извънредни ситуации

4.2.1. Страните самостоятелно или в сътрудничество с други държави гарантират, че са в състояние 24 часа в денонощието да приемат бързо и надеждно сигнали за бедствие от средствата, използвани за тази цел в отговорния си район за търсене и спасяване. Всеки пост за приемане на сигнали за бедствие:

1) незабавно препраща тревогата до съответния спасително-координационен

център или подцентър, след което съдейства с комуникационни средства по търсене и спасяване, както е уместно; и

2) ако е практически удачно, потвърждава получаването на сигнала за тревога.

4.2.2. Страните, когато е уместно, гарантират всякакви ефективни мерки относно регистрирането на комуникационните средства, така че да дадат възможност на всеки спасително-координационен център или подцентър да получи съответна информация по регистрацията в най-бърз порядък.

4.2.3. Всеки орган или подразделение на организация за търсене и спасяване, които имат основание да вярват, че лице, кораб или друго плавателно средство в ситуация на бедствие предоставят възможно най-бързо цялата налична информация на съответните спасително-координационни центрове или спасителни подцентрове.

4.2.4. Спасително-координационните центрове и спасителните подцентрове незабавно след получаването на информацията относно лице, кораб или друго плавателно средство, намиращи се в извънредна ситуация, оценяват такава информация и преценяват фазата на извънредната ситуация в съответствие с ал. 4.4, както и необходимите операции.

4.3. Първоначални действия

Всяка единица, получила информация за бедствие, предприема незабавно действия, ако е в състояние да окаже помощ, и във всички случаи незабавно уведомява спасително-координационния център или спасителния подцентър в този район, в който е станало бедствието.

4.4. Стадии на бедствие

С цел да се подпомогне определянето на подходящи оперативни процедури се разграничават следните стадии на бедствие от спасително-координационния център или подцентър:

1) Стадий на неопределеност:

1.1) когато е било съобщено, че има изчезнал човек или кораб или друго плавателно средство не са пристигнали на мястото на назначение;

1.2) когато лице, кораб или друго плавателно средство не е предало поредното очаквано съобщение за местоположението си или за безопасността на корабоплаването.

2) Стадий на тревога:

2.1) когато след стадия на неопределеност опитите за установяване на контакт с лице, кораб или друго плавателно средство се провалят и отправените запитвания към други подходящи източници се окажат неуспешни; или

2.2) когато е получена информация, показваща, че експлоатационната надеждност на кораб или друго плавателно средство е нарушена, но не до степен, че да е вероятно наличие на бедствена ситуация.

3) Стадий на бедствие:

3.1) когато е получена положителна информация, че лице, кораб или друго плавателно средство е в опасност и се нуждае от незабавна помощ; или

3.2) когато след стадия на тревога по-нататъшните опити за установяване на контакт с лице, кораб или друго плавателно средство и по-широкомащабни безуспешни запитвания показват, че съществува вероятност за бедствена ситуация; или

3.3) когато е получена информация, показваща, че експлоатационната надеждност на кораб или друго плавателно средство е нарушена до степен, че е вероятна бедствена ситуация.

4.5. Процедури, които следва да се изпълняват от спасително-координационните центрове и подцентрове по време на стадията на бедствие

4.5.1. При обявяване на стадий на неопределеност спасително-координационният център или подцентър, както е уместно, инициира запитвания с цел установяване безопасността на лице, кораб или друго плавателно средство или докладва стадия на тревога.

4.5.2. При обявяването на стадия тревога спасително-координационният център или подцентър, както е уместно, отправя запитвания за изчезнали хора, кораби или други плавателни средства, подава сигнал за тревога до съответните служби по търсене и спасяване и започва такива действия, каквито могат да бъдат необходими с оглед на обстоятелствата в конкретния случай.

4.5.3. При обявяване на фазата на тревога спасително-координационният център или спасителният подцентър, както е уместно, процедурира, както е предвидено в неговия оперативен план съгласно изискванията на ал. 4.1.

4.5.4. Инициране на операции по търсене и спасяване, когато местоположението на обекта на търсене е неизвестно.

В случай че стадият на бедствие е обявен по отношение на обект с неизвестно местоположение, се прилага следното:

1) когато съществува стадий на бедствие спасително-координационният център или спасителният подцентър, освен ако не е сигурен, че не се предприемат действия от други центрове, поема отговорност за инициране на съответни действия и обсъждане с другите центрове относно определянето на един център, който да поеме отговорността;

2) освен ако не е решено друго чрез споразумение между заинтересованите центрове, центърът, който ще бъде определен, е центърът, отговорен за района, в който се е намирал обектът съгласно последното му докладвано местоположение; и

3) след обявяването на стадия на бедствие центърът, координиращ операциите по търсене и спасяване, когато е уместно, уведомява другите центрове за всички обстоятелства във връзка с бедствената ситуация и цялото последващо развитие.

4.5.5. Подаване на информация на лица, кораби или други плавателни средства, за които е бил обявен стадий на бедствие.

Когато е възможно, спасително-координационният център или спасителният подцентър, отговорен за операциите по търсене и спасяване, предоставя на лицето, кораба или друго плавателно средство, за които е бил обявен стадий на бедствие, информация относно операциите по търсене и спасяване, които е той предприел.

4.6. Координация между две или повече участващи страни

За операции по търсене и спасяване, в които участва повече от една държава страна, всяка държава страна предприема съответни действия в съответствие с оперативния план, упоменат в ал. 4.1, когато това се изисква от спасително-координационния център за района.

4.7. Координиране на дейностите по търсене и спасяване на място

4.7.1. Дейностите на единиците по търсене и спасяване, заети в операции по търсене и спасяване, се координират на място с цел да се гарантират най-ефективни резултати.

4.7.2. Когато се предвиждат множество операции по търсене и спасяване и спасително-координационният център или подцентър счете това за необходимо, той следва да назначи най-способното лице за командир на мястото на действие толкова скоро, колкото е практически възможно и за предпочитане преди да е пристигнала помощта в конкретния район на операциите. Конкретните отговорности се възлагат на командира на мястото на действие при отчитане на неговите изявени способности и оперативните изисквания.

4.7.3. Ако няма отговорен спасително-координационен център или по някаква причина отговорният спасително-координационен център не е в състояние да координира мисията по търсене и спасяване, участващите единици по взаимна уговорка следва да назначат командир на мястото на действие.

4.8. Приключване и прекратяване на операции по търсене и спасяване

4.8.1. Операциите по търсене и спасяване продължават, когато е практически уместно, докато отмине всякаква разумна надежда за спасяване на останали живи хора.

4.8.2. Съответният отговорен спасително-координационен център или спасителен подцентър нормално решава кога да преустанови операциите по търсене и спасяване. Ако такъв център не участва в координирането на операциите, командирът на мястото на действие може да вземе това решение.

4.8.3. Когато спасително-координационният център или спасителният подцентър на базата на достоверна информация счете, че операцията по търсене и спасяване е била успешна или че бедствената ситуация вече не съществува, той прекратява операцията по търсене и спасяване и незабавно уведомява за това всеки орган, спасителна единица или организация, които са участвали и са държани в течение.

4.8.4. Ако операцията по търсене и спасяване стане неудачна на практика и спасително-координационният център или спасителният подцентър заключи, че може все още да има оцелели, центърът може временно да преустанови действията на място до по-нататъшно развитие и незабавно уведомява всеки орган, единица или организация, която е участвала или е била държана в течение. Информацията, получена впоследствие, се оценява и се възобновяват операциите по търсене и спасяване, когато е оправдано на базата на такава информация.

4.8.5. (Нов – ДВ, бр. 79 от 2021 г., в сила от 1.07.2006 г.) Съответният спасителен координационен център или спасителният подцентър инициира процеса на определяне на най-подходящото място (места) за слизване на лица, открити от същия в беда в морето.

Глава 5

(Изм. - ДВ, бр. 61 от 2005 г.)

Системи за съобщения от корабите

5.1. Общи положения

5.1.1. Системи за съобщения от корабите могат да бъдат установени от страните самостоятелно или в сътрудничество с други страни, когато се счете за необходимо, с цел улесняване на операциите по търсене и спасяване.

5.1.2. Страни, планиращи създаването на система за съобщения от

корабите, следва да вземат предвид съответните препоръки на Организацията. Страните също следва да преценят дали съществуващите системи за съобщения от корабите или други източници на информация за местоположението на кораба могат да предоставят адекватна информация за района, както и да се стремят към минимизиране на ненужни допълнителни съобщения от корабите или необходимост спасително-координационните центрове да проверят няколко системи за съобщения, така че да определят наличните кораби, които могат да окажат помощ при операция по търсене и спасяване.

5.1.3. Системата за съобщения от корабите трябва да осигурява актуална информация за движението на плавателните съдове с цел в случай на бедствие:

- 1) да се съкрати времето от момента на загубване на връзката с плавателния съд до момента на началото на операциите за търсене и спасяване в случаите, когато не е получен сигнал за бедствие;
- 2) бързо да се определи какви кораби могат да бъдат привлечени за оказване на помощ;
- 3) да има възможност да се установи минимален размер на района за търсене в случай, когато не е известно или не е определено местонахождението на търпящия бедствие съд; и
- 4) да съдейства за оказването на спешна медицинска помощ или да предоставя медицинска консултация.

5.2. Експлоатационни изисквания

5.2.1. Системата за съобщения от корабите следва да отговаря на следните експлоатационни изисквания:

- 1) да осигурява информация, която би дала възможност да се прогнозира бъдещата дислокация на участващите съдове, включително съобщения за плановете на плаване и на местоположението;
- 2) да позволява да се води прокладка за движението на съдовете;
- 3) да позволява да се получат съобщения от участващите съдове през подходящи интервали от време;
- 4) да бъде проста по замисъл и в експлоатационно отношение; и
- 5) да позволява да се прилагат приетите международен стандартен формат и ред за връзка с корабите.

5.3. Видове съобщения

5.3.1. В системата на съобщения от корабите следва да се включват следните сведения в съответствие с препоръките на Организацията:

- 1) план за плаване;
- 2) съобщение за местонахождението;
- 3) заключително съобщение.

5.4. Използване на системата

5.4.1. Страните следва да поощряват всички кораби да съобщават своето местонахождение по време на плаване в райони, в които се извършва събиране на данни за местонахождението на корабите за целите на търсенето и спасяването.

5.4.2. Страните, регистриращи информация за местонахождението на корабите, следва, доколкото това е практически възможно, да предават такава информация на други държави, когато те я потърсят за целите на търсенето и спасяването.

Приложение 2

РЕЗОЛЮЦИИ, ПРИЕТИ ОТ КОНФЕРЕНЦИЯТА

Резолюция 1

Мероприятия за осигуряване и координация на търсенето и спасяването Конференцията, отбелязвайки разпоредбите в приложението към Международната конвенция за търсене и спасяване по море (1979 г.), отнасящи се до осигуряване и координация на търсенето и спасяването, като отбелязва по-нататък, че в приложението се предвижда установяването на морски райони за търсене и спасяване по взаимно съгласие между страните, признавайки, че аеронавигационните служби за търсене и спасяване са вече създадени от договарящите се държави с Конвенцията за международната гражданска авиация, предвид важноста от тясно сътрудничество между морските и аеронавигационните служби за търсене и спасяване, признава по-нататък необходимостта от осигуряване и координация на морските служби за търсене и спасяване на всемирна основа, като отбелязва също необходимостта от предприемане по-нататъшни действия,

ПОСТАНОВЯВА:

- (а) настоятелно препоръчва на държавите да осигурят в необходимия и практически осъществим обем координация на службите за търсене и спасяване във всички морски райони, независимо от това, дали назначават тези служби за аеронавигационни, или други цели;
- (б) настоятелно препоръчва на държавите да изпращат в Международната морска организация информация, касаеща техните национални служби за търсене и спасяване, и предлага генералният секретар на организацията да разпраща получената информация на всички правителства - членове на организацията;
- (в) предлага Международната морска организация:
 - (1) да продължи работа в тясно сътрудничество с Международната организация за гражданска авиация с цел привеждане в съответствие аеронавигационните и морските планове за търсене и спасяване и порядък за действие;
 - (2) да публикува цялата информация за споразумения относно морските райони за търсене и спасяване или договореност за еднозначна, обща координация на морските служби за търсене и спасяване;
 - (3) да предоставя на страните консултации и помощи при създаването на службите им за търсене и спасяване.

Резолюция 2

Заплащане на разходите, свързани с участието на корабите в системите за съобщения от корабите Конференцията, отбелязвайки Препоръка 47 на Международната конференция за защита на човешкия живот по море (1960 г.), признавайки, че във връзка с нарастващото значение на националните и вероятно в бъдеще международните корабни съобщителни системи Препоръка 47 придоби много по-актуално значение, отколкото в момента на приемането ѝ,

и признавайки по-нататък, че отсъствието на каквито и да е такси за участие може да се окаже, както вече бе доказано, мощен стимул за доброволно участие на кораби в системите за съобщения от корабите, признавайки също така, че доброволното участие на кораби в системите за корабни съобщения е вече демонстрирало своите преимущества по отношение на безопасността, препоръчва държавите да уредят въпроса така, че участващите кораби в такива системи да бъдат освободени от заплащане на такси за съобщения.

Резолюция 3

Необходимост от международен стандартен формат и порядък на системата за съобщения от корабите

Конференцията,

предвид разпоредбите на глава 6 от приложението към Международната конвенция за търсене и спасяване по море (1979 г.), отнасящи се до системата за съобщения от корабите,

вземайки под внимание по-нататък, че в някои национални действащи системи за съобщения от корабите са приети различни формати и порядък за съобщения от корабите,

признавайки, че капитаните на търговските кораби от задгранично плаване при преминаване от район, обхващащ една система за съобщения от корабите, в район на друга система за съобщения от корабите могат да имат затруднения поради наличие на различни формати и порядък за съобщения от корабите, считайки по-нататък, че такива затруднения могат в значителна степен да бъдат избегнати чрез приемане на международни стандартни формати и порядък за връзка с корабите,

предлага Международната морска организация въз основа на приложения формат образец за съобщение да разработи международен стандартен формат за съобщения чрез системата за съобщения от корабите, въведени за целите на търсенето и спасяването в съответствие с разпоредбите на глава 6 на приложение 1 към конвенцията,

моли за това организацията да осигури във всички системи за съобщения от корабите, създадени за други цели освен търсене и спасяване, форматът и порядъкът за съобщения да съответстват, доколкото е възможно, на формата и порядъка за съобщения от корабите, разработвани за целите на търсенето и спасяването.

ФОРМАТ И ПОРЯДЪК НА СЪОБЩЕНИЯ ЗА СИСТЕМИТЕ ЗА КОРАБНИ ДОНЕСЕНИЯ

Формат (вж. забележка 1)

Условно
обозначение
на съобщението

SHIPREP

Шифър на района или системата

Вид на съобщението	A	Съчетание от 2 букви: "SP" - рейсов план на плаване "PR" - съобщение за местонахождение "FR" - заключително съобщение
Кораб	B	- Название на кораба и неговите позивни или опознавателни данни на корабната радиостанция
Дата/време	C	- Обозначение от 6 цифри, показващо датата от месеца (първите 2 цифри), часове и минути (последните 4 цифри)
Място на кораба	D	- Начално пристанище (P) и крайно пристанище (FP)
	E	Обозначение от 4 цифри, показващи северна (N) или южна (S) ширина, и обозначение от 5 цифри, показващи източна (E) или западна (W) дължина в градуси и минути
Истински курс	F	Обозначение от 3 цифри
Скорост във възли	G	Обозначение от 2 цифри
Свѐдение за маршрута	H	Предполагаем път (вж. забележка 2)
Е.Т.А. (предполагаемо време на пристигане)	I	Обозначение от 6 цифри, оказващо датата и часа (вж. C), след които се поставя наименованието на местоназначението
Дежурна брегова радиостанция	J	Наименование на радиостанцията
Време на следващото съобщение	K	Обозначение от 6 цифри, указващи датата и времето, както в C
Други	L	Всякаква друга информация

РЕД ЗА СЪОБЩЕНИЯ

Съобщенията следва да се изпращат в следните случаи:

План за плаване	- При излизане или незабавно след излизане от пристанище или при влизане в района, обхванат от системата (вж. забележка 3)
Съобщение за местонахождение	- Когато корабът се отклонява на повече от 25 мили от това място, което е прогнозирано въз основа на предни съобщения в случай на изменение на курса, ако това е предвидено от системата или се реши от капитана
Заклучително съобщение	- При пристигане в местоназначението или малко преди това или при напускане на района, обхванат от системата (вж. забележка 3) .

ЗАБЕЛЕЖКА 1. Частите от формата на съобщението на кораба, които за дадения случай не подхождат, следва да се изпуснат.

Примери за съобщения, съставени в съответствие с предлагания формат:

План за плаване	Съобщение за местонахождение	Заклучително съобщение
SHIPREP	SHIPREP	SHIPREP
SP	PR	FR
NONSUCH/MBC	NONSUCH/MBCH	NONSUCH/MBCH
H		
021030	041200	110500
NEWYORK	4604N 05123W	LONDON
060	089	
16	15	
GC	PORTISHEAD	
102145	061200	

PORTISHEAD

041200

ЗАБЕЛЕЖКА 2. За предполагаемия път в системата за съобщения от корабите може да се съобщи на плаващите кораби, като се посочат:

- (а) ширината и дължината на всяка точка на завиване, описани в пункт Е по-горе, а също така набелязаният курс между тези точки: например "RL" (локсодромия), "GC" (дъга на големия кръг) или "coastal" (крайбрежно);
- (б) в случай на крайбрежно плаване - предполагаемата дата и часът на преминаване покрай забележителни брегови обекти, изразено с обозначение от 6 цифри (вж. С).

ЗАБЕЛЕЖКА 3. Планът за плаване и заключителното съобщение трябва да се предават бързо и ако това е практически възможно, с използване на друга система, различна от радиосвързочната.

Резолюция 4

Ръководство за търсене и спасяване

Конференцията,

като отбелязва, че Международната морска организация е подготвила Наръчник за търговския кораб при търсене и спасяване (МЕРСАР) и Наръчник на ИМО за търсене и спасяване (ИМОСАР), признавайки, че Наръчникът за търговските кораби при търсене и спасяване представлява от само себе си ценно наставление за моряците по време на аварийни ситуации по море, и признавайки по-нататък, че в Наръчника на ИМО за търсене и спасяване се съдържат указания за правителствата, желаещи да създават или усъвършенстват своите организации за търсене и спасяване, а също за персонала, който е свързан с осигуряването на службите за търсене и спасяване, считайки, че наръчниците, явяващи се ценно допълнение към Международната конвенция за търсене и спасяване по море (1979 г.) и към приложението ѝ, ще допринесат значително за достигане целите на конвенциите,

ПОСТАНОВЯВА:

- (а) настоятелно препоръчва държавите да използват указанията, предвидени в наръчниците, и да ги доведат до знанието на всички заинтересувани; и
- (б) поддържа действията, предприети вече от Международната морска организация по отношение обновлението на наръчниците и внасянето на изменения в тях.

Резолюция 5

Честоти, използвани за морско търсене и спасяване

Конференцията,

като отбелязва, че Световната административна конференция по

радиосвързки (1979 г.) ще вземе решения, които могат да повлияят съществено

на разпределението на честотния спектър, отчитайки, че за плавателните съдове, търпящи бедствие, честотите, използвани в настоящия момент в морската система за предаване сигнала за бедствие, не са ефективни на разстояния, превишаващи 150 мили от брега, признавайки, че всички морски средства за свързки, независимо от това, използват ли те честоти за бедствие, или честоти, предназначени за обществена кореспонденция, могат да бъдат използвани при необходимост за предаване сигнали за бедствие и безопасност, настоятелно призовава Световната административна конференция по радиосвързки (1979 г.):

(а) да отдели изключително за предаване за бедствие и безопасност една честота във всеки от 4 Мхц, 6 Мхц, 8 Мхц, 12 Мхц и 16 Мхц полоса на морската подвижна служба, използвайки АЗ, клас на излъчване, за използване във всички райони, приети от Международния съюз за далекосъобщения, и да предвиди защитни полоси от двете страни на тези честоти; да разшири използването на цифрово избирателно повикване на тези честоти; и

(б) да признае, че всички радиопредавания, приемани и предавани от плаващите съдове в морето, могат да включат елементи, имащи важно значение за търсене и спасяване, и да поддържа предложенията относно отделянето на честоти за морската подвижна служба.

Резолюция 6

Развитие на световната морска система за предаване на сигнали за бедствие и безопасност

Конференцията,

след като прие Международната конвенция за търсене и спасяване по море (1979 г.), която установява международен план за координация на търсенето и спасяването,

признавайки, че съществуването на надеждни радиомрежи за предаване на сигнали за бедствие и безопасност има важно значение за ефективното осъществяване на плана за търсене и спасяване,

съзнавайки, че Международната морска организация постоянно преразглежда морската система за предаване на сигнали за бедствие и безопасност и че тя е

приела ред резолюции по въпросите на свързките в тази система, и считайки, че световната морска система за предаване на сигнали за

бедствие и безопасност трябва да предвижда между другото необходимите аспекти на международния план за търсене и спасяване, отнасящи се до радиосвързките, предлага на Международната морска организация да разработи световна морска система за предаване на сигнали за бедствие и безопасност, включващи мерки по радиоосигуряването, необходими за ефективното осъществяване на плана за търсене и спасяване, изложен в приложението към Международната конвенция за търсене и спасяване по море (1979 г.).

Резолюция 7

Взаимодействие между службите за търсене и спасяване и морските метеорологични служби

Конференцията,

отчитайки важното значение на метеорологичната и океанографската информация за провеждане на търсене и спасяване,

преценявайки, че е желателно осигуряването с метеорологична информация на зоните, съпадащи с районите за търсене и спасяване, считайки по-нататък, че в обикновените метеосводки като правило се съобщава и мястото на плавателния съд, приемайки, че практиката да се предават корабни метеосводки и сводки за мястото на плавателния съд през една и съща брегова радиостанция ще облекчи предаването на такива съобщения и ще допринесе за участието на съдовете в двете системи,

предлага на Международната морска организация:

(а) тясно да сътрудничи със Световната метеорологична организация за използването на възможността за съвместяване на районите, обхванати от морските метеосводки и предупреждения, от една страна, и морските райони за търсене и спасяване, от друга;

(б) да помоли Световната метеорологична организация да предприеме мерки за осигуряване незабавното предаване новата метеорологична и океанографска информация на службите за търсене и спасяване във всички райони, които тя обслужва; и

(с) да изучи въпросите за възможното предаване от една и съща брегова радиостанция на корабни метеосводки и сводки за мястото на кораба.

Резолюция 8

Съдействие на техническото сътрудничество

Конференцията,

като признава, че за бързото и ефективно морско търсене и спасяване се изисква широко международно сътрудничество и значителни технически и научни ресурси,

признавайки по-нататък, че страните на Международната конвенция за търсене и спасяване по море (1979 г.) ще бъдат призвани да вземат мерки, насочени за достигане целта на тази конвенция, и поемат върху себе си пълната отговорност за тези мерки,

като е напълно убедена, че съдействието за международно техническо сътрудничество ще ускори изпълнението на конвенцията от държавите, които засега все още не притежават необходимите технически и научни ресурси,

настоятелно призовава държавите да оказват в консултации с

Международната морска организация и с нейна помощ поддръжка на държавите, които са се обърнали с молба за предоставяне техническа помощ по отношение:

(а) подготовка на персонал, необходим за целите на търсенето и спасяването; и

(б) осигуряване оборудване и други средства, необходими за търсенето и спасяването;

настоятелно призовава по-нататък държавите, без да очакват влизането на конвенцията в сила, да осъществяват гореуказаните мероприятия.